

Δυστυχώς, «προοδευτικοί» πνευματικοί άνθρωποι έχουν καταφέρει να διώξουν τη διδασκαλία των αρχαίων Ελληνικών που είναι η βάση γνώσης της γλώσσας από τα σχολεία, ενώ έχουμε «πλουτίσει» το λεξιλόγιό μας με πλήθος ξενικής προέλευσης λέξεις. Σε μελέτη έχει διαπιστωθεί ότι οι νεοέλληνες ηλικίας μέχρι 35 ετών δεν χρησιμοποιούν περισσότερες από 300 λέξεις στις συνομιλίες τους και στα γραπτά τους. Ποιά Ελληνική λέξη, λοιπόν, είναι αρχαία και ποιά νέα; Οι Έλληνες σήμερα μιλάμε ομηρικά, αλλά δεν το ξέρουμε επειδή αγνοούμε την έννοια των λέξεων που χρησιμοποιούμε. Για του λόγου το αληθές θ' αναφέρουμε μερικά παραδείγματα για να δούμε ότι η Ομηρική γλώσσα όχι μόνο δεν είναι νεκρή, αλλά ολοζώντανη.

Αυδή είναι η φωνή. Σήμερα χρησιμοποιούμε το επίθετο άναυδος. Αλέξω στην εποχή του Ομήρου σημαίνει εμποδίζω, αποτρέπω. Τώρα χρησιμοποιούμε τις λέξεις αλεξιπτώτο, αλεξίσφαιρο, αλεξικέραυνο αλεξήλιο Αλέξανδρος (αυτός που αποκρούει τους άνδρες) κ.τ.λ. Με το επίρρημα ήλε στον Όμηρο εννοούσαν μακριά, εμείς χρησιμοποιούμε τις λέξεις τηλεφώνο, τηλεόραση, τηλεπικοινωνία, τηλεβόλο, τηλεπάθεια κ.τ.λ.

Λάας ή λας έλεγαν την πέτρα. Εμείς λέμε λατομείο, λαξεύω. Πέδον στον Όμηρο σημαίνει έδαφος, τώρα λέμε στρατόπεδο, πεδινός. Το κρεβάτι λέγεται λέχος, εμείς αποκαλούμε λεχώνα τη γυναίκα που μόλις γέννησε και μένει στο κρεβάτι. Πόρο έλεγαν τη διάβαση, το πέρασμα, σήμερα χρησιμοποιούμε τη λέξη πορεία. Επίσης

Κόσμος και...μη

Επιμέλεια ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΗ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΜΗΡΟ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ Ποιά Ελληνική λέξη είναι αρχαία και ποιά νέα;

αποκαλούμε εύπορο κάποιον που έχει χρήματα, γιατί έχει εύκολες διαβάσεις, μπορεί δηλαδή να περάσει όπου θέλει, και άπορο αυτόν που δεν έχει πόρους, το φτωχό.

Φρνν είναι η λογική. Από αυτή τη λέξη προέρχονται το φρενοκομείο, ο φρενοβλαβής, ο εξωφρενικός, ο άφρων κ.τ.λ. Δόρπος, λεγόταν το δείπνο, σήμερα η λέξη είναι επιδόρπιο. Λώπος είναι στον Όμηρο το ένδυμα. Τώρα αυτόν που μας έκλεψε (μας έγδυσε το σήπι) το λέμε λωποδύτη.

Υλη ονόμαζαν ένα τόπο με δένδρα, εμείς λέμε υλοτόμος. Άρουρα ήταν το χωράφι, όλοι ξέρουμε τον αρουραίο. Τον θυμό τον αποκαλούσαν χόλο. Από τη λέξη αυτή πήρε το όνομα της η χολή, με την έννοια της πίκρας. Λέμε επίσης αυτός είναι χολωμένος.

Νόστος σημαίνει επιστροφή στην πατρίδα. Η λέξη παρέμεινε ως παλινόστηση, ή νοσταλγία. Άλγος στον Όμηρο είναι ο σωματικός πόνος, από αυτό

προέρχεται το αναλγητικό. Το βάρος το αποκαλούσαν άχθος, σήμερα λέμε αχθοφόρος. Ο ρύπος, δηλαδή η ακαθαρσία, εξακολουθεί και λέγεται έτσι - ρύπανση.

Από τη λέξη αιδώς (ντροπή) προήλθε ο αναιδής. Πέδη, σημαίνει δέσιμο και τώρα λέμε πέδιλο. Επίσης χρησιμοποιούμε τη λέξη χειροπέδες.

Από το φάος, το φως προέρχεται η φράση φαινές ιδέες. Άγκω, σημαίνει σφίγγω το λαιμό, σήμερα λέμε αγχώνη. Επίσης άγχος είναι η αγωνία από κάποιο σφίξιμο, ή από πίεση. Βρύχια στον Όμηρο είναι τα βαθιά νερά, εξ ου και το υποβρύχιο. Φερνή έλεγαν την προίκα. Από εκεί επικράτησε την καλά προικισμένη να τη λέμε «πολύφερνη νύφη». Το γεύμα στο οποίο ο κάθε παρευρισκόμενος έφερνε μαζί του το φαγητό του λεγόταν έρανος. Η λέξη παρέμεινε, με τη διαφορά ότι σήμερα δεν συνεισφέρουμε φαγητό, αλλά χρήματα. Υπάρχουν λέξεις, από τα χρόνια του

Ομήρου, που ενώ η πρώτη τους μορφή μεταβλήθηκε - η χειρ έγινε χέρι, το ύδωρ νερό, η ναυς έγινε πλοίο, το άστυ έγινε πόλη, στη σύνθεση διατηρήθηκε η πρώτη μορφή της λέξεως.

Από τη λέξη χειρ έχουμε: χειρουργός, χειριστής, χειροτονία, χειραφέτηση, χειρονομία, χειροδικώ κ.τ.λ. Από το ύδωρ έχουμε τις λέξεις: ύδρευση υδραγωγείο, υδραυλικός, υδροφόρος, υδρογόνο, υδροκέφαλος, αφυδάτωση, ενυδρείο, κ.τ.λ. Από τη λέξη ναυς έχουμε: ναυπηγός, ναύαρχος, ναυμαχία, ναυτικός, ναυαγός, ναυτιλία, ναύσταθμος, ναυτοδικείο, ναυαγοσώστης, ναυτία, κ.τ.λ. Από τη λέξη άστυ έχουμε: αστυνομία, αστυνομικός, αστυφιλία, κ.τ.λ.

Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα παραδείγματα προκύπτει ότι: Δεν υπάρχουν αρχαίες και νέες Ελληνικές λέξεις, αλλά μόνο Ελληνικές. Η Ελληνική γλώσσα είναι ενιαία και ουσιαστικά αδιαίρετη χρονικά. Από την εποχή του Ομήρου μέχρι σήμερα προστέθηκαν στην Ελληνική γλώσσα μόνο ελάχιστες λέξεις. Η γνώση των εννοιών των λέξεων θα μας βοηθήσει να καταλάβουμε ότι μιλάμε τη γλώσσα της ομηρικής ποίησης, μια γλώσσα που δεν ανακάλυψε ο Όμηρος αλλά προϋπήρχε πολλές χιλιετίες πριν από αυτόν.

Σκοπός μας είναι να ανακαλύψουμε τις έννοιες των λέξεων για να μπορέσουμε να επικοινωνήσουμε καλύτερα. Παλαιότερα όταν έλεγαν μια λέξη καταλάβαιναν όλοι το ίδιο. π.χ για τη λέξη αρετή ήξεραν ότι είναι η μεσότητα ανάμεσα σε δύο υπερβολές. Σήμερα ο καθένας για την ίδια λέξη εννοεί και κάτι διαφορετικό.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΛΟΓΙΑ

Αν οι οργανώσεις της παροικίας μας δεν ενωθούν και συντονιστούν το γρηγορότερο, δεν τις σώζει τίποτε και οι περισσότερες τους αξίας δεκάδων εκατομμυρίων δολαρίων θα χαθούν, επειδή με μια συγχώνευση δεν είναι δυνατόν να υπάρχουν 100 και πλέον πρόεδροι. Ασφαλώς, η συγχώνευση δεν αφορά οργανώσεις που παράγουν σημαντικό πολυσιδεές έργο, αλλά τις πολλές δεκάδες σωματεία που φυτοζωούν για να διοργανώνουν κάθε χρόνο μια «μεγάλη χοροεσπερίδα», ή «βραδιά ταβέρνας», άντε και κάποια διάλεξη σαν ένδειξη «πνευματικής δραστηριότητας».

Ετσι, θα δει προκοπή η παροικία; Όχι, βέβαια, αλλά τα σωματεία τύπου Ανω Κρύας Βρύσης δεν νιάζονται για προκοπή, αλλά πώς να ικανοποιήσουν την εγωπάθεια και την ματαιοδοξία της ηγεσίας τους.

Εχουμε, που λέτε την ΑΧΕΠΑ που μόνο φέτος ενίσχυσε με \$500.000 αγαθοεργούς σκοπούς, αλλά έχουμε και το σύλλογο Κωλοπετινίτσας που καυχιέται ότι οργανώνει τις καλύτερες χοροεσπερίδες στην παροικία μας. Μέγα το κατόρθωμα! Όμως, αυτός ο σύλλογος μπορεί να έχει περισσότερα από δύο εκατομμυρίων δολαρίων που στο τέλος θα τα φάει μαύρο φίδι.

Εχουμε την ΟΕΕΓΑ που σώζει ζωές ενισχύοντας με \$200.000 και πλέον το σπουδαίο ερευνητικό έργο της Δρ Μαρίας Καβαλλάρη και έχουμε δεκάδες σωματεία Ανω Κρύας Βρύσης με συνολική περιουσία πολλών εκατομμυρίων δολαρίων που ούτε μια χοροεσπερίδα δεν μπορούν να οργανώσουν πια επειδή δεν έχουν αρκετά μέλη.

Εχουμε την Κοινότητα που ξοδεύει \$6 εκατομμύρια το χρόνο για να διδάσκει Ελληνικά στα παιδιά μας, να φιλοξενεί ηλικιωμένους μας στο Ελληνικό Σπίτι, να διαφημίζει και προωθεί τον ελληνικό πολιτισμό με μεγάλο κόστος, να προσφέρει υπηρεσίες Κοινωνικής Πρόνοιας, να λειτουργεί τις αρχαιότερες εκκλησίες μας κλπ. και έχουμε το ΣΑΕ που ξόδευσε εκατομμύρια δολάρια τα οποία χρεώθηκε ο ελληνικός λαός χωρίς ν' αφήσουν ίχνος.

Και να μην αρχίσω να καταγράφω την προσφορά των φορέων της Αρχιεπισκοπής γιατί δεν υπάρχουν αρκετές σελίδες.

Το πρόβλημα με τις περισσότερες των σωματείων μας δεν θα ήταν τόσο μεγάλο αν, τουλάχιστον, οι διοικήσεις τους ενίσχυαν γενναϊόδωρα τις οργανώσεις που παράγουν έργο,

όπως την ΟΕΕΓΑ, την Κοινότητα, τους φορείς της Αρχιεπισκοπής, ακόμη και το Σίδνεϊ Ολύμπικ, βρε παιδί μου, για να δικαιολογήσουν την ύπαρξή τους σαν «Ελληνικές» και «Φιλανθρωπικές» οργανώσεις, ή... «Αδελφότητες». Από «αδελφωσύνη» πια άλλο τίποτε, τρέχει από τα μπατζάκια τους.

Για να καταλάβετε την ανοησία αυτών των παροικιακών ηγετών, θα επαναλάβω αυτό που μου είπε ένας από δαύτους όταν τον ρώτησα τί θα γίνει η περιουσία του συλλόγου του όταν δεν θα έχει πια μέλη: «Όταν πεθάνουμε εμείς, να καεί η περιουσία!», μου απάντησε αυτός ο ακραιφνής... Έλληνας.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΠΑΧΑ

Η εκλεκτή συνεργάτιδα, Δέσποινα Μπαχά, είναι η αφανής ηρωίδα της εφημερίδας μας, συνεπής και ευσυνείδητη με την καθημερινή αρθρογραφία της που πολλές φορές έχει ταράξει τα λιμνάζοντα ύδατα, προκαλώντας έντονες αντιδράσεις. Όπως τούς Πασόκιους που -όπως συνηθίζουν- την περιέλουζαν με ύβρεις και μού ζητούσαν να τη... σταματήσω, ακόμη και δημοσίως όταν συνεργαζόμουν με το 2ΜΜ, λες και είμαι ένας από τους προσκυνητές των παροικιακών παραγόντων.

Βλέπετε, έχουν κακομάθει τα παιδιά να επιρρεάζουν με κάθε τρόπο εκδότες και αρχισυντάκτες, αλλά εμείς εδώ στον «Κόσμο» δεν καταλαβαίνουμε τίποτε από λογοκρισία και προστατεύουμε τους συναδέλφους μας, έστω αν διαφωνούμε κάποτε με τις απόψεις τους.

Γεγονός είναι, πάντως, πως η Δέσποινα Μπαχά δικαιώθηκε πανηγυρικά από τις εξελίξεις για τη σκληρή κριτική που άσκησε στο Πασόκι της υποτέλειας, των υποχωρήσεων, των συμβιβασμών και της διαφθοράς που πρόδωσε όλους τούς έντιμους και αγνούς δημοκράτες σοσιαλιστές που πίστεψαν στις αρχές του.

Εύχομαι η Δέσποινα Μπαχά να είναι καλά για να συνεχίσει την μαχητική αρθρογραφία της, που είναι ανεκτίμητο στολίδι για τον «Κόσμο».

ΕΙΠΑΝ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

Στη χάση και την φέξη ακούμε καμιά φορά την αλήθεια από τα χείλη φορέων που εκπροσωπούν τις των μεγάλες επιχειρήσεις, όπως την Australian Industry Group, που πριν μερικές μέρες προειδοποίησε τούς καταναλωτές ότι δεν θα δουν μεγάλη διαφορά στο κόστος πολλών προϊόντων αν καταργηθεί ο φόρος στο διοξειδίο του άνθρακα. Όπως

έχουμε γράψει σ' αυτή τη στήλη...

Ο υπουργός Οικονομικών, Mathias Cormann, είχε δηλώσει προηγουμένως στο ABC ότι ο φόρος στο διοξειδίο του άνθρακα είναι μεγάλο βάρος που σπκώνουν οι οικογένειες και οι επιχειρήσεις και ο πιο γρήγορος τρόπος ν' ανακουφιστούν είναι η κατάργηση αυτού του φόρου. Όμως, ο κ. Κόρμαν δεν δίνει καμιά εγγύηση ότι θ' αναγκάσει με το νόμο τις ηλεκτρικές εταιρείες, τουλάχιστον, να μειώσουν το κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος που πληρώνουν οι καταναλωτές.

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση θέλει να καταργήσει αυτό τον φόρο αφενός για να βοηθήσει τις μεγάλες επιχειρήσεις που βρωμίζουν το περιβάλλον, αλλά και για να καταργήσει τα κρατικά επιδόματα που πληρώνονται από το εισόδημα του φόρου στο διοξειδίο του άνθρακα.

ΠΟΙΗΣΗ

Μια μόνο λέξη

Πέστε μια καλημέρα στον τυφλό

και θα ξεχάσει τί σκληρές πού 'ταν οι πέτρες.

Πέστε περαστικά στον άρρωστο

και δεν θα λησμονήσει πια τις δόσεις των φαρμάκων.

Πέστε καλή πατρίδα στον εξόριστο

και θα ξαναμιλήσει τη γλώσσα του

έστω παραμιλώντας μεταξύ αλλογενών!

(Τού Στ. Χαρκιανάκη)

ΚΑΛΟΟ!

Πάει ένας βλάχος σ' ένα τσοτσάδικο:

- Ένα τσοτ μι φτιάνς!

- Κρίμα μόλις τελειώσανε!

- Δεν πειράζ άντε γεια!

- Θα μπορούσα να σας φτιάξω ένα hot dog.

- Όχι, ιγώ ήρθα για τσοτ!

- Μα θα σας αρέσει πολύ!

- Τέλος πάντι! Τι σημαίν αυτό το πράμα;

- Ζεστό σκυλλ!

- Και θα φάω εγώ σκλί; Δε ισι μι τα κλας!

- Δεν είναι ακριβώς έτσι τα πράγματα! Θα σας φτιάξω να δείτε!

- Άντε φτιάξε μι!

Το παίρνει ο βλάχος το ανοίγει και λέει:

- Καλά ρι φιλε! Απ' ολ το σκλί το πουλί του βρικές να μι βάλς;